

Steentje bijdragen aan circulaire rioolwaterzuivering Waterfabriek

Bij Terwolde bouwt Waterschap Vallei en Veluwe aan een nieuwe rioolwaterzuivering: de Waterfabriek. Voor die naam is gekozen, omdat er straks niet alleen schoon water geproduceerd wordt, maar het waterschap ook grondstoffen uit het water wil halen om die weer nieuw te kunnen gebruiken. Van Norel Bouwgroep maakt onderdeel uit van dit bouwproject – wij bouwen het bedrijfsgebouw. Zo circulair mogelijk.

Projectleider Roland van den Belt en werkvoorbereider André Nijenhuis zijn maar wat trots op deze mooie opdracht. Eerstgenoemde: “Het is een project waarbij wij in onderaanneming werken voor Pannekoek GWW B.V. We bouwen er een gebouw van 12 bij 30 meter, waarin de techniek, kantoren, werkplaats, kantine en een laboratorium komen te zitten.”

Hergebruik stalen kolommen

Nijenhuis: “Op de fundering en begane grondvloer na, die nog van beton zijn is, gaat het om een complete houtconstructie. Zowel de CLT-wanden, de gelamineerde kolommen en liggers en de kanaalplaatvloeren die als dakvloer fungeren zijn allemaal van hout. Er zit een dakopbouw op van stalen kolommen. Die staalconstructie is gemaakt van kolommen die van een ander gebouw op hetzelfde terrein (namelijk het voormalige oxidatiebed, red) kwamen. We gebruiken die dus weer opnieuw.”

Het gebouw maakt dus onderdeel uit van een compleet nieuwgebouwde waterzuiveringsinstallatie, die zo duurzaam en circulair mogelijk wordt opgebouwd – en ook ecologisch en met het oog voor het milieu gaat opereren. Het waterschap liet de bestaande slibvergister ombouwen tot een slibbuffertank. De Waterfabriek zuivert het rioolwater van de gemeente Voorst (waar Terwolde onder valt), maar ook delen van Deventer en Apeldoorn. De oorspronkelijke installatie stond er sinds 1977 en kreeg in 1988 een grootscheepse renovatie. Nu is het dus tijd om naar de toekomst te kijken.

“De rest van de staalconstructie die we gebruiken, halen we als te hergebruiken materialen bij onze leverancier vandaan. Om het gebouw zitten tweede keus sandwichpanelen”, somt Van den Belt nog wat andere hergebruikte materialen aan de buitenkant op.

Keuken van Marktplaats

Ook binnenin het gebouw dat Van Norel Bouwgroep neerzet, zitten zoveel mogelijk hergebruikte materialen. “Daar zitten straks bijvoorbeeld systeemplafonds in die we hebben hergebruikt. En er zit bijvoorbeeld ook een keukentje in, die we online hebben opgescharreld.” Sowieso zaten de mannen geregeld op internet te speuren. “We hebben op Marktplaats gezocht naar spullen die we kunnen gebruiken voor de bouw. Bijvoorbeeld een schuifwand. En de keuken van het lab zet de interieurbouwer in elkaar van gebruikte panelen. De frontjes daarvan proberen we in dezelfde kleur wit te houden, maar de zijkanten kunnen best in een andere kleur.”

“Het is puur een bewuste keuze van de opdrachtgever om zoveel mogelijk circulair te bouwen. Je moet wel een beetje een flexibele opdrachtgever hebben. Als je bijvoorbeeld een keukenblokje vindt met een iets andere indeling dan ze voor ogen hadden en waar je de installaties op aanbracht. Het is een kwestie van omdenken. En bij het demonteren is voorzichtigheid geboden.”

“Circulair bouwen is natuurlijk iets anders dan recycling. Dit is één-op-één overzetten. Dat hebben we niet op school geleerd”, stelt Van den Belt. Nijenhuis lacht met hem mee. “Dit is voor ons het

tweede project dat we op deze manier aanpakken. Van tevoren maken we een schifting: wat kunnen we circulair toepassen en wat niet. Nog niet. Want wat er niet is, kun je ook niet gebruiken, natuurlijk. Lang niet al het materiaal is nog herbruikbaar beschikbaar. En op installatiegebied is het helemaal lastig. Met het sanitair doen ze wel iets, maar je zit natuurlijk wel met de hygiëne. We krijgen van het waterschap niet de harde eis om circulair te bouwen, maar wel om het zoveel mogelijk te doen. Of je gebruikt producten die al circulair zijn, of je zorgt dat het straks circulair gebruikt kan worden.”

“Als je uiteindelijk het gebouw weer gaat slopen, kun je het natuurlijk weer uit elkaar halen. Alles staat nu geregistreerd. Het is allemaal met ankers, bouten en schroeven aan elkaar gezet. Zeker als je het zo demontabel maakt als wij nu doen, kun je het prima hergebruiken. Daarom kozen we ook bewust voor hout.”

Vroeg in ontwerp meegenomen

Essentieel was dat de specialisten van Van Norel Bouwgroep vroeg in het ontwerpproces mee werden genomen. “Zo kun je op tijd gaan zoeken naar bruikbare herbruikbare producten. Je ziet nu steeds meer dat opdrachtgevers vroeg van tevoren gaan inventariseren en bijvoorbeeld al anderhalf jaar voor de start van de bouw voorbereidingen treffen. Dan weten ze op tijd dat een gebouw gesloopt gaat worden. Zo kun je vroegtijdig dingen met elkaar organiseren, plannen en regelen.”